

บทคัดย่อ

T 162474

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย และ 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและผลการพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น บุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ต้องการทำวิจัย ต้องการได้รับความรู้ในการทำวิจัยเพิ่มเติม และสามารถเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการได้โดยตลอด โครงการ มีจำนวนทั้งสิ้น 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยมี 5 ชุด คือ 1) แบบสำรวจความต้องการและปัญหาในการทำวิจัย 2) แบบทดสอบความรู้ในการวิจัย 3) แผนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย 4) แบบประเมิน คุณภาพงานวิจัย และ 5) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปและอภิปรายผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผนการปฏิบัติการวิจัย โดยการสำรวจความต้องการและปัญหาในการวิจัยเพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและวางแผนการวิจัย ปฏิบัติการวิจัยโดยการดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม 2547 และประเมินผลการปฏิบัติการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ผลการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในระยะวางแผนปฏิบัติการวิจัย พบว่า 1) ทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นที่ช่วยในการวางแผนแก้ปัญหาในการให้ความรู้ในการทำวิจัย 2) ทำให้ได้แผนปฏิบัติการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผลให้ตลอดการดำเนินการวิจัยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายสูงมาก และ 3) ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาที่ไม่สามารถทำวิจัยของตนเองว่า มีสาเหตุและมีทางแก้ไขอย่างไร ผลการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในระยะปฏิบัติการวิจัย พบว่า 1) ทำให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คนมีความรู้ในการวิจัยเพิ่มมากขึ้นและสามารถปฏิบัติการทำวิจัยได้ และ 2) ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการทำวิจัยเรื่องอื่นอีก และที่สำคัญที่สุดคือ เห็นว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยากจนเกินไปนัก และผลการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติในระยะประเมินผลการปฏิบัติการวิจัย พบว่า ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งต่อไป ทำให้ผู้วิจัยได้องค์ความรู้

T 162474

ในกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่มีบทบาทความสำคัญมากในการสะท้อนแง่คิดต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแต่ละขั้นตอน การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย จะทำให้ได้ผลการสะท้อนสภาพและผลการดำเนินการจากกลุ่มเป้าหมายอย่างเที่ยงตรงสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด

สำหรับผลการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและผลการพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย พบว่า หลังจากผ่านการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย กลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คนมีความรู้ในการวิจัยเพิ่มขึ้น และนอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คนมีความสามารถในการทำวิจัย โดยมี 6 คนที่สามารถทำได้เสร็จสิ้นจนถึงขั้นการเขียนรายงานวิจัย 2 คนสามารถเขียนโครงร่างการวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัย ส่วนอีก 2 คนที่เหลือสามารถเขียนโครงร่างการวิจัยได้

ABSTRACT

TE 162474

The purposes of this research were to study the process of action research for research competent development and to study the result of research knowledge development and research competent development. The target group of this research consisted of 10 persons. They were the lecturers and officers who were working in the faculty of education, Chiang Mai University and wanted to have a research knowledge and a research competence. Data was collected by 5 instruments. They were: 1) the research need and problem survey form 2) the research knowledge test 3) the plan for workshop on research competent development 4) the research evaluation form and 5) the focus group record form. This study explored the research need and problem to select the target subjects and planned the workshop for research competent development in planning phase, set the workshop for research competent development during September - December 2004 in action phase, and evaluated the process of action research for research competent development by focus group method in evaluation phase. Data were analyzed in terms of according to the 2 natures of data: 1) quantitative data using frequency, percentage, mean and standard deviation and 2) qualitative data using content analysis. The results were as following:

The results of action research in planning phase were found that

- 1) Research need and problem helped to plan for giving research knowledge.
- 2) Action research plan according to need of the target group so as to had greater participation.
- 3) Target group participation in reflection of inability to do the research was to find causes and solving them.

The results of action research in action phase were found that

- 1) All 10 persons of target group could be enhanced by knowledge and ability for doing research.
- 2) The target group known how to do a research and not hard to do it.

The results of action research in evaluation phase were found that

- 1) Effect in evaluation phase made useful data for using action research in the future.
- 2) The target group played a leading role in reflection of all angles of problem within each process of action research.
- 3) A good relation with the target group could get accuracy results and according to the fact.

The results of a research knowledge development and a research competent development were all 10 persons of target group be able to improve in research knowledge and research competence after going through the process of action research for research competent development, especially 6 persons could do finish up to the reports ; 2 persons could write a proposal, make instruments, and the rest could write a proposal.